

Adroddiad cynllun iaith Gymraeg SIA 2024 i 2025

Cyhoeddwyd y ddogfen hon 29 Gorffennaf 2025

Cyflwyniad

Mae'r SIA wedi mabwysiadu'r egwyddor y bydd yn trin y Gymraeg a'r Saesneg yn gyfartal wrth gynnal busnes cyhoeddus yng Nghymru. Mae ein cynllun iaith Gymraeg yn ffurfioli ein polisiâu iaith (fel sy'n ofynnol gan Gomisiynydd y Gymraeg) ac yn nodi sut y byddwn yn gweithredu'r egwyddor honno wrth ddarparu gwasanaethau cyhoeddus yng Nghymru.

Mae'r adroddiad hwn yn nodi ein perfformiad yn erbyn darpariaethau ein cynllun iaith Gymraeg yn y flwyddyn adrodd 2024 i 2025.

Beth yw'r SIA?

Mae'r SIA yn gorff cyhoeddus gweithredol anadrannol a noddir gan y Swyddfa Gartref.

Fe'n sefydlwyd o dan Ddeddf y Diwydiant Diogelwch Preifat 2001 i gyfrannu at ddiogelwch y cyhoedd trwy osod a gwella safonau yn y diwydiant diogelwch preifat rheoleiddiedig. Rydym yn cefnogi blaenoriaethau'r Swyddfa Gartref o leihau terfysgaeth, atal a mynd i'r afael â throseddau, a sicrhau bod pobl yn teimlo'n ddiogel yn eu cartrefi a'u cymunedau.

Mae gennym un swyddfa, sydd yn Llundain. Mae gennym hefyd lu maes o ymchwilwyr rhanbarthol, y mae rhai ohonynt wedi'u lleoli yng Nghymru.

Rydym yn gyfrifol am:

- trwyddedu pobl sy'n gwneud swyddi penodol yn y diwydiant diogelwch preifat
- cymeradwyo cwmnïau diogelwch preifat sy'n dymuno bod yn rhan o'n Cynllun Contractwyr Cymeradwy
- cynnal arolygiadau
- monitro gweithgareddau pobl sy'n gweithredu yn y diwydiant diogelwch preifat a chymryd camau gorfodi lle bo angen
- gosod a chymeradwyo safonau ymddygiad a hyfforddiant ar gyfer y diwydiant diogelwch preifat
- gwneud argymhellion ar ffyrdd o wella safonau yn y diwydiant diogelwch preifat

Rydym yn cael ein llywodraethu gan Fwrdd, sy'n cynnwys:

- ein cyfarwyddwyr anweithredol, gan gynnwys ein Cadeirydd
- ein cyfarwyddwyr gweithredol, gan gynnwys ein Prif Weithredwr

Rôl y Bwrdd yw sicrhau bod cyfrifoldebau statudol SIA yn cael eu cyflawni. Mae'r cyfarwyddwyr gweithredol yn gyfrifol ar y cyd am gyflawni'r cyfrifoldebau hynny o ddydd i ddydd. Mae'r cyfarwyddwyr anweithredol yn darparu cefnogaeth a her i'r cyfarwyddwyr gweithredol. Mae gan un cyfarwyddwr anweithredol gyfrifoldeb i weithredu fel hyrwyddwr dros Gymru.

Mae'r Bwrdd hefyd yn gosod cyfeiriad strategol yr SIA.

Yr adroddiad hwn

Mae'r wybodaeth isod yn cwmpasu camau gweithredu'r SIA o bumed flwyddyn ein cynllun iaith Gymraeg. Mae'n nodi gofynion Comisiynydd y Gymraeg yn ogystal ag ymateb yr SIA.

Mae'r holl ffigurau'n ymwneud â'r cyfnod 1 Mai 2024 i 30 Ebrill 2025 yn gynwysedig.

Asesu effaith polisiau

Fe wnaethom adolygu:

- nifer a chanran y polisiau (gan gynnwys polisiau a adolygwyd neu a addaswyd) lle ystyriwyd effaith y polisi ar ddefnyddio'r iaith Gymraeg
- enghraifft o asesiad lle barnwyd bod gan y polisi effaith ar ddefnyddio'r iaith Gymraeg, a manylion sut y diwygiwyd y polisi wedi hynny

Ein canfyddiadau oedd:

- 0
- ddim yn berthnasol

Gohebiaeth ysgrifenedig

Fe wnaethom adolygu:

- nifer y gohebiaethau yn y Gymraeg a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod adrodd
- nifer y gohebiaethau yn y Saesneg a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod adrodd

Ein canfyddiadau oedd:

- 0
- 181,022

Cyfathrebiadau ffôn

Fe wnaethom adolygu:

- nifer y galwadau iaith Gymraeg a dderbyniwyd i'r prif rif ffôn neu'r ganolfan alwadau yn ystod y cyfnod adrodd

- cyfanswm y galwadau iaith Saesneg a dderbyniwyd i'r prif rif ffôn neu'r ganolfan alwadau yn ystod y cyfnod adrodd

Ein canfyddiadau oedd:

- 0
- 51,509

Gwasanaethau a ddarperir gan eraill

Fe wnaethom adolygu:

- nifer a chanran y cytundebau trydydd parti sy'n cael eu monitro i sicrhau eu bod yn cydymffurfio â gofynion perthnasol y cynllun iaith
- enghraifft o waith monitro a wneir i asesu a yw cytundeb trydydd parti yn cydymffurfio â gofynion perthnasol y cynllun iaith, a manylion unrhyw gamau a gymerwyd o ganlyniad i'r monitro

Ein canfyddiadau oedd:

- nid oes unrhyw gontractwyr trydydd parti newydd na chontractau wedi'u hadnewyddu lle bydd y gwaith yn cynnwys cyfathrebu yn y Gymraeg
- ddim yn berthnasol

Cyhoeddiadau

Fe wnaethom adolygu:

- nifer y cyhoeddiadau a gyhoeddwyd yn ystod y cyfnod adrodd sydd ar gael i'r cyhoedd
- nifer y cyhoeddiadau a gyhoeddwyd yn ystod y cyfnod adrodd sydd ar gael yn y Gymraeg i'r cyhoedd

Ein canfyddiadau oedd:

- fe wnaethom gyhoeddi 9 dogfen yn Saesneg yn ystod y cyfnod adrodd – mae'r rhain wedi'u rhestru isod:
 - Cynllun busnes SIA: 2024 i 2025 (24 Mai 2024)
 - Ymgynghoriad cynllun cymeradwyo busnes: canlyniadau manwl (11 Gorffennaf 2024)
 - Adroddiad cynllun iaith Gymraeg SIA 2023 i 2024 (18 Gorffennaf 2024)
 - Manyleb gwybodaeth a sgiliau: hyfforddiant gloywi ar gyfer goruchwylwyr drysau (17 Hydref 2024)

- Manyleb gwybodaeth a sgiliau: hyfforddiant gloywi ar gyfer gwarchodwyr diogelwch (17 Hydref 2024)
- Adroddiad a chyfrifon blynyddol Awdurdod y Diwydiant Diogelwch 2023 i 2024 (26 Tachwedd 2024)
- Ymgynghoriad Cael Eich Trwyddedu: Cyflwyniad a throsolwg o'r newidiadau arfaethedig (11 Mawrth 2025)
- Ymgynghoriad Cael Eich Trwyddedu: Newidiadau i'n rhestr o droseddau perthnasol (11 Mawrth 2025)
- Ymgynghoriad Cael Eich Trwyddedu: Newidiadau i'n meini prawf trwyddedu ar droseddoldeb yn y gorffennol a'r prawf 'addas a phriodol' (11 Mawrth 2025)
- cyhoeddwyd 1 ddogfen yn y Gymraeg yn ystod y cyfnod adrodd (ein hadroddiad Cynllun iaith 2023-24)
- ni chawsom unrhyw geisiadau i'r dogfennau eraill fod ar gael yn y Gymraeg. Rydym yn agored i ystyried hyn, ond byddai angen iddo fod mewn ymateb i'r galw ac yn rhesymol.

Datganiadau i'r wasg

Fe wnaethom adolygu:

- nifer a chanran y datganiadau i'r wasg a gyhoeddwyd yn ystod y cyfnod adrodd yn y Gymraeg / yn ddwyieithog

Ein canfyddiadau oedd:

- cyhoeddwyd 49 o ddatganiadau i'r wasg; dim un yn y Gymraeg / yn ddwyieithog

Gwefan a gwasanaethau ar-lein

Fe wnaethom adolygu:

- canran tudalennau gwefan a gwasanaethau ar-lein y sefydliad sydd ar gael yn y Gymraeg
- diweddariad ar y cynnydd a wnaed i wella neu gynyddu cynnwys Cymraeg y wefan yn ystod y cyfnod adrodd
- gwybodaeth am y broses a ddefnyddir i sicrhau bod cynnwys presennol, diweddariadau a chynnwys newydd yn cydymffurfio â'r cynllun iaith Gymraeg

Ein canfyddiadau oedd:

- 0.1% (1 tudalen ar GOV.UK)
- nid oedd cynnydd mewn cynnwys Cymraeg yn ystod y cyfnod adrodd

- mae platform GOV.UK yn cefnogi fersiynau wedi'u cyfieithu o gynnwys cyhoeddedig – gan gynnwys fersiynau Cymraeg. Felly, gallwn ddarparu cynnwys yn y Gymraeg lle mae angen tystiolaethol gan ddefnyddwyr neu ofyniad cyfreithiol i ni wneud hynny

Staffio/recruiwtio

Fe wnaethom adolygu:

- nifer a chanran staff y sefydliad sy'n gallu darparu gwasanaethau drwy gyfrwng y Gymraeg
- nifer a chanran y swyddi newydd a gwag a hysbysebwyd yn ystod y cyfnod adrodd lle:
 - roedd sgiliau iaith Gymraeg yn hanfodol
 - roedd sgiliau iaith Gymraeg yn ddymunol
 - nid oedd angen unrhyw sgiliau iaith Gymraeg

Ein canfyddiadau oedd:

- nid ydym yn olrhain nifer staff SIA sy'n gallu darparu gwasanaethau yn y Gymraeg
- fe wnaethom hysbysebu:
 - 0 swydd newydd a gwag lle'r oedd sgiliau iaith Gymraeg yn hanfodol
 - 0 swydd newydd a gwag lle'r oedd sgiliau iaith Gymraeg yn ddymunol
 - 82 swydd newydd a gwag lle nad oedd unrhyw sgiliau iaith Gymraeg yn ddymunol

Yn adroddiad y llynedd, dywedon ni "nad ydym yn olrhain nifer staff SIA sy'n gallu darparu gwasanaethau yn y Gymraeg, er y byddwn yn edrych i weithredu proses ar gyfer hyn yn y flwyddyn adrodd nesaf". Roedd hyn yn dibynnu ar gwblhau prosiect arall (adolygiad ac ad-drefnu ein cyfarwyddiaeth Arolygiadau a Gorfodi) a gafodd ei ohirio'n anffodus. Mae'r ddau brosiect i fod i gael eu cwblhau yn y flwyddyn adrodd 2025 i 2026.

Hyfforddiant i wella'r iaith Gymraeg

Fe wnaethom adolygu:

- nifer a chanran gweithlu'r sefydliad a gafodd hyfforddiant i wella eu sgiliau iaith Gymraeg yn ystod y cyfnod adrodd
- y gwahanol fathau o hyfforddiant a ddarparwyd/a gynigiwyd

Ein canfyddiadau oedd:

- ni chafodd unrhyw staff SIA hyfforddiant i wella eu sgiliau iaith Gymraeg yn ystod y cyfnod adrodd
- ddim yn berthnasol

Hyfforddiant ymwybyddiaeth o'r iaith Gymraeg

Fe wnaethom adolygu:

- nifer a chanran gweithlu newydd y sefydliad (h.y., newydd ers 1 Mai 2024) sydd wedi derbyn hyfforddiant ymwybyddiaeth o'r iaith Gymraeg

Ein canfyddiadau oedd:

- ni chafodd unrhyw aelodau o staff SIA hyfforddiant ymwybyddiaeth o'r iaith Gymraeg yn ystod y cyfnod adrodd.

Cwynion

Fe wnaethom adolygu:

- nifer y cwynion a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod adrodd ynghylch cydymffurfiaeth y sefydliad â'r cynllun iaith Gymraeg

Ein canfyddiadau oedd:

- derbyniwyd 0 cwyn ynghylch ein cydymffurfiaeth â'n cynllun iaith Gymraeg.

Hunan-reoleiddio

Fe wnaethom adolygu:

- y trefniadau a'r gweithdrefnau y mae'r sefydliad wedi'u mabwysiadu i'w gynorthwyo i hunan-reoleiddio'n effeithiol

Ein canfyddiadau oedd:

- rydym wedi ymrwymo i gynnig ein gwasanaethau yn Saesneg a Chymraeg
- rydym yn monitro:
 - nifer y troeon y gofynnir i ni ddarparu gwasanaeth yn y Gymraeg
 - pa wasanaethau y mae pobl yn gofyn amdanynt
- rydym yn defnyddio'r wybodaeth hon i nodi
 - os oes angen gwneud y gwasanaethau hyn yn fwy hygyrch yn y Gymraeg
 - ffyrdd posibl y gallem wneud y gwasanaethau hyn yn fwy hygyrch yn y Gymraeg

Camau Nesaf

Rydym am sicrhau bod ein cynllun iaith Gymraeg yn parhau i fod yn addas at y diben.

Eleni, fe wnaethom ystyried beth arall y gallem ei wneud i gefnogi ein cwsmeriaid sy'n siarad Cymraeg. Gofynnwyd 2 gwestiwn i bob swyddogaeth fusnes:

- pa fentrau newydd y gall eich timau eu cynnal i gefnogi siaradwyr Cymraeg?
- pryd y gallech chi weithredu'r mentrau hyn, a sut y byddwch chi'n adrodd yn erbyn y gweithgaredd hwn?

Yn y flwyddyn adrodd nesaf, byddwn yn adolygu ein cynllun iaith Gymraeg a'n hadroddiadau blaenorol. Byddwn yn edrych i weld a oes angen i ni wneud unrhyw newidiadau i'r cynllun ac, os oes angen am newidiadau, beth allai'r newidiadau hynny fod.